

**ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С
НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ И ЖАЛБИТЕ НА
ГРАЖДАНИТЕ**

ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

ПРОТОКОЛ № 1

На 28 януари 2016 година от 10.00 часа в зала 142 в сградата на пл. „Княз Александър 1” се проведе Обществен съвет към Комисията по взаимодействието с неправителствените организации и жалбите на гражданите при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Обсъждане на Национална гражданска инициатива „Правосъдие за всеки”, № ПГ-539-01-14, внесена в НС от Инициативен комитет на 02.12.2015 година.
2. Обсъждане на писма от Председателя на Националната пациентска организация Конфедерация защита на здравето – г-н Кенанов, № ПГ-525-00-78 / 30.10.2015 година, № КВНО-539-00-12/26.11.2015 г. относно приемането единен Закон на пациента.
3. Обсъждане предложението на г-н Любомир Данков – член на УС на Асоциация за детско развитие „Член 24” за организиране на работни срещи между заинтересованите страни с цел изработване на предложения за промени в законите, касаещи проблема на домашното насилие.
4. Разни.

Заседанието беше открито и ръководено от председателят на Обществения съвет Любен Панов.

Списъкът на присъстващите членове на Обществения съвет ще бъде приложен към протокола.

* * *

ПРЕДС. ЛЮБЕН ПАНОВ:

Откривам заседанието на Общественият съвет, въпреки че нямаме кворум, защото Общественият съвет се състои от 22 члена и за да има кворум трябва да присъстват минимум половината. В момента имаме представители на 7 от 22-те области. В някои области имаме повече от 1 човек. Така че по нашите правила ние може да обсъждаме, може да гласуваме и да вземем някакви решения, но те трябва да бъдат потвърдени на следващото заседание на Обществения съвет. Независимо от това аз ви предлагам да продължим с дискусията, защото хората, които са предложили някои от темите от днешния дневен ред са тук, за да ни запознаят с тях. Така че предлагам да започнем.

Първа точка от дневния ред е : Обсъждане на Национална гражданска инициатива „Правосъдие за всеки”, № ПГ-539-01-14, внесена в НС от Инициативен комитет на 02.12.2015 година.

Тук са нашите колеги от Правосъдие за всеки и ще им дам думата да представят накратко седемте идеи, които са част от инициативата.

Г-Н ВЕЛИСЛАВ ВЕЛИЧКОВ – Председател на Инициативния комитет на Национална гражданска инициатива“Правосъдие за всеки“:

Добър ден на всички.

Благодарим за предоставената възможност за изслушване на Националната гражданска инициатива „Правосъдие за всеки“. Тук сме с колегата адвокат Петромир Кънчев.

Националната гражданска инициатива „Правосъдие за всеки“ беше учредена на 6 септември 2015 година в град Пловдив по Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и

местното самоуправление. Една форма, рядко използвана досега. Мисля, че един единствен път преди нас по законодателен ред да се стигне до разглеждане на предложение на граждани или граждански организации, които са направили съответната кампания в страната и са събрали подписка в подкрепа на своите предложения. Разбира се това не е инициатива на „Правосъдие за всеки“. Тя възникна като неформална общност в края на м. февруари миналата година. Нейното първо голямо събитие беше на 25 май м.г. – среща дискусия с бившия министър на правосъдието и настоящ евродепутат госпожа Моника Маковей от Румъния, след което с екип юристи, общественици, конституционалисти разработихме една така да се каже тематична програма за реформа в съдебната система, която съвпадна по време с внасянето на първия конституционен законопроект от управляващото мнозинство в Народното събрание.

Ние направихме своите коментари и предложения по него след което поискахме и проведохме срещи с част от парламентарните групи, други не се отзоваха, за да обсъдим нашите предложения и тези, които бяха заложили в конституционния законопроект. Казвам поводът за възникване на гражданската подписка. След като се случи така нареченият исторически компромис на 23 юли м. г. и отпаднаха съществена част от предложенията в конституционния законопроект, той беше оставен буквално да отмре по естествен ред. Напомням, че той не беше оттеглен от народните представители, а просто беше оставен в склада на Парламента, за да изтекат трите месеца по закон, в които трябва да се разгледа и беше заменен с друг. Тогава ние решихме, че Народното събрание отива на един вариант на доста окастрена съдебна реформа, който ние не можем да споделим и разписахме нашите предложения. Учредихме Инициативен комитет по повод гражданската инициатива. Всеки един от вас разполага с една брошурка с основните ни идеи, по които ние събирахме подписката в продължение на два месеца и половина в София и още четири – пет града в страната. Събрахме около 5 000 подписа, от които над 4 000 бяха обявени за валидни след проверката в ГРАО и я внесохме на 2 декември м.г. в Народното събрание, като срокът за разглеждане по закон и оповестяването на решения и мерки от

страна на Народното събрание и неговите органи е 3-месечен, т.е. изтича на 2 март т.г.

Искам да представя накратко седемте идеи. Искам да кажа, че те най-напред бяха пет, след което към тях се включиха две от отпадналите от първия конституционен законопроект и виждате, че тук под № 3 в брошурките, които са пред вас явното гласуване по всички кадрови въпроси на колегите и пленума на Висшия съдебен съвет. Това беше въпрос, който на второ четене беше гласуван от Парламента, което ние нямаше как да знаем, че има такива предложения между първо и второ четене, но искам да напомня изрично, че народните представители просто махнаха текста за тайно гласуване от съответния член в Конституцията, без да въведат текст за явно гласуване.. В момента е оставено на преценката на Висшия съдебен съвет по едни въпроси да гласува тайно и по други явно и само в последните седмици видяхме две тайни гласувания по скандални въпроси на Висшия съдебен съвет. Така че народните представители, които твърдят че са решили този въпрос всъщност не са го решили, а са го препратили към законопроекта за съдебната власт, който трябва да бъде приет в три месечен срок, съгласно Преходните и заключителни разпоредби на Конституцията и там евентуално, защото ние никога не можем да сме сигурни какво ще е политическата воля в последния момент да бъде въведено явното гласуване. Веднага казваме, че ние държим на това наше предложение, тъй като влизането на явното гласуване в Закона за съдебната власт означава просто мнозинство от присъстващите от 121 кворум, т.е. със 62-ма депутати това може да бъде променено от всяко мнозинство, от всеки Парламент.

За нас този въпрос за отговорността на Висшия съдебен съвет за решенията, които вземат, за тяхната публичност и прозрачност е изключително важен, затова искаме той да бъде уреден на конституционно ниво, за да не може всяко следващо мнозинство с най-различни доводи да го променя така както си иска и затова продължаваме да държим на този въпрос.

Другото предложение, което беше отпаднало от първият конституционен законопроект и което ние вкарахме в нашите предложения и беше подкрепено от гражданите е намаляване мандата на членовете на Висшия съдебен съвет от 5 на 3 години без право на повторен избор. Въпреки, че първоначално се предлагаше

намаляване на мандатът от 5 на 4 години, в крайна сметка вие знаете, че в Преходни и заключителни разпоредби на Конституцията даже бе записано, че този Висш съдебен съвет ще доизкара мандата си, което в рамките на вчерашния ден постави в доста нелепа, да не кажа смешна ситуация народното представителство, което месец по-рано гласува Висшия съдебен съвет да изкара мандата си, а сега ги призова да си подават оставката.

Ако народните представители имат желание да решат този въпрос, и то не само за този Висш съдебен съвет, а принципно за всички, тъй като Законът е нещо, което трябва да урежда стабилно и трайно във времето отношенията, то следва да приемат това предложение, защото 3 години е един достатъчен срок един Висш съдебен съвет да изпълни набелязаната си програма. Всички други въпроси са кадрови, административни и финансови и ние мислим, че е добре повече представители на съдебната система да се въртят на ротационен принцип във Висшия съдебен съвет. Затова сме казали: без право на повторно избиране, за да не превръщаме магистратите в бюрократи. Хората, които отиват във Висшия съдебен съвет, за да се пенсионират там, много бързо скъсват с проблемите на съдебната система и въобще на юридическата общност, много бързо забравят за какво са там и започват да съдят по политически причини и по причини от жълтите павета, а не от реалните проблеми на съдебната система. Колкото повече действащи съдии и прокурори, следователи, дори адвокати и университетски преподаватели се въртят в съставите на Висшия съдебен съвет, толкова по-близо ще са те до реалните проблеми на съдебната власт, да ги решават по-прагматично, най-малкото с ясното съзнание, че после се връщат пак там и ще работят по правилата, по които те са работили, защото някои хора в момента си мислят, че никога няма да се върнат пак там и въобще не им пука какви са правилата, по които се работи в съдебната система. Затова именно е и това наше предложение.

Това беше извършено формално по Конституцията, беше разделено на две колегии – съдии и прокурори, но тук отново стигаме до един § 22. Беше оставено Висшият съдебен съвет да направи настоящото разпределение, тъй като трябва да доизкара мандата си, без да бъдат въведени критерии, как да го направи това

разпределение, т.е. от сега действащия състав, дали хората са подходящи или не, самият Висш съдебен съвет ще прецени кои хора отиват в Съдийска и кои в Прокурорска колегия. Ако не го направи достатъчно разумно и обективно се рискува блокаж в работата и на двете колегии, тъй като дори няма изискване в момента съдии да не отиват в Прокурорската колегия и прокурори в Съдийската колегия. Такова изискване въведено няма. Така че както реши Висшият съдебен съвет така ще ги разпредели. Ние считаме обаче, че това е работа на Народното събрание така, както го залага Конституцията и за следващия мандат. То трябва да си избере представителите и трябва да осигури нещо много важно, което се съдържа във всички препоръки на Европейската комисия за демокрация чрез право, така наречената Венецианска комисия. Ясно мнозинство на съдиите, избрани в Съдийската колегия, за да не може там политическата квота да осъществява политическо влияние. С приетите конституционни промени положението там е 6/6, което означава, че няма мнозинство на съдии, избрани от съдии в тази колегия, точно обратно на препоръките и това съвсем скоро, когато се разделят, ще доведе до много интересни, бих казал абсурдни решения, което не вярвам да е целта на законодателя и затова нашата идея е отново да помислят по този въпрос заедно с това предложение.

Другите три предложения касаят Прокуратурата. Прокуратурата е единствената тема, незасегната във вече 5 поредни конституционни промени, които се правят от 1999 година насам, но три от тях касаят съдебната система и в трите вече приети изменения на Конституцията, които касаят съдебната система не се засяга темата за структурата, начина на работа на Прокуратурата, функциите и правомощията на Главния прокурор.

При положение, че във всички доклади на Европейската комисия и на Венецианската комисия непрекъснато се казва, че структурата на Прокуратурата, въпреки че по Конституцията трябва да е в съответствие с тази на съдилищата, не е реформирана. На практика структурата на прокуратурите е такава, каквато ни я завещава Конституцията от 1971 година. Бих казал, че тя е такава каквато е от Конституцията от 1947 година. Това е единствената непроменена и нерформирана структура в българска държавна институция след 25 години и в целия Европейски съюз.

Българската Прокуратура следва много точно моделът на Прокуратурата от 30-те години. В момента руската Прокуратура даже има два почти еднакви текста в нашия Закон за съдебната власт и руската Конституция, а именно че всеки прокурор е подчинен на по-горе стоящия нему, всички на главния, единна и централизирана йерархична структура, което прилича повече на казарма, а не на съдебна структура.

Това е в противоречие поне в два конституционни текста и най-вече с конституционния текст, с който казва, че всички магистрати вземат своите решения по своята вътрешна съвест и убеждение и посредством закона. Ако по-горе стоящият прокурор може да се намесва в работата на по-долу стоящия със задължителни инструкции, ако може да му изземва преписки и дела, ако може да прекратява преписки и дела, и то забележете, без да носи никаква отговорност за това, отговорността е на компетентния прокурор, на по-горе стоящия и ако по-долу стоящия прокурор въпреки, че не е съгласен по закон и по Конституция е длъжен да се съобрази с инструкциите на по-горе стоящия, той не действа в условията на независимост и вътрешно убеждение. Той действа в условията на казармена заповед, полицейски устав. Това не може да е независим магистрат и всъщност ако се направи един внимателен прочит на статистиката от последните 20 години, ще се види, че голяма част от разследванията срещу да кажем тежките криминални и финансови най-вече престъпления, които бяха извършени през последните години са доведени до неуспешен край, благодарение на методическото ръководство и указанията на по-горе стоящия спрямо по-долу стоящия прокурор.

Имаше един бивш Главен прокурор, който директно пращаше хора от София примерно в Пловдив, за да изземва дела за банки и след това делата „заминаваха” в буквалния смисъл на думата. Само за 2013 година има над 13 000 прекратени по давност наказателни производства, част от тях в съда, защото са вкарани с негодни обвинителни актове, Съдът ги е връщал два пъти за преработка, актовете отново негодни и когато влезе за трети път изтича 10-годишната давност, защитата се позовава и край. По-голямата част от тези 13 000 прекратени по давност наказателни производства са погасени по давност в рамките на предварителното производство. Това означава, че въпросното методическо

ръководство и контрол на по-горестоящия над по-долу стоящите не само че не се е осъществило, а е способствало за прекратяване на наказателните производства и за избягване на наказателна отговорност с бездействие или с действия, които са замотавали едно разследване с години, така че да станат 10 години. Ако това методическо ръководство въпреки, че е в противоречие на Конституцията беше полезно, ние за 25 години щяхме да видим резултати, щяхме да видим осъдени банкери за два големи банкови фалита, един масов през 1997 година и един огромен през 2014 година. Щяхме да видим осъдени за тежки криминални престъпления. Щяхме да видим осъдени за корупция. Такива няма и това ни го казва последният доклад на Европейската комисия. Разследвания има, присъди няма и така вече 25 години. Ние считаме, че точно тук е „заровен ключа от бараката”, съчетан с абсолютната безконтролна власт на Главния прокурор, липсата на всякаква отчетност и прозрачност в работата му. С последните конституционни промени народните представители записаха, че ако той пожелае може да дава и допълнителни доклади в Парламента за приложението на закона и за отделни случаи. Ако той пожелае. Текстът, че Парламентът може да изисква такива доклади беше отхвърлен, т.е. ако Главният прокурор реши да занимае народните представители с някои свои виждания, той може да отиде и да го направи, но народното представителство не може дори да го попита.

В същото време ние сме република с парламентарно управление и държавата носи отговорност за наказателната си политика. Тук стигаме и до третият момент. Седемгодишен мандат на Главния прокурор. Ние вече видяхме един Главен прокурор, при който държавата броеше годините и месеците, които изтичат до края на мандата му, дай боже проблема да се реши, та да го изпратим посланик някъде, та да си мълчи и не можеше да го смени, въпреки че Висшият съдебен съвет гласува за неговата смяна. Той каза: „Мен това не ме интересува”.

Ако един Главен прокурор бездейства или действа избиращо в продължение на 7 години, конституционният законодател се е съгласил, че държавата няма да провежда наказателна политика в продължение на 7 години. Седем години е архаично дълъг срок. Това може да е срок за хора, които участват в

някакъв обществен или граждански съвет, които да дават идеи и предложения, но не те да вземат решенията. Това не може да е срок за Главен прокурор, който трябва да осъществява наказателната политика на държавата. Ние предлагаме първо този срок да се промени от 7 на 5 години и второ след третата година да има доклад на Главния прокурор пред Висшия съдебен съвет, който да атестира работата му за тези 3 години и ако установи несправяне със задълженията по ръководене на Прокуратурата да има право с квалифицирано мнозинство Висшия съдебен съвет да предложи на президента неговото освобождаване. Няма намеса на властите. Не може да приемем, че държавата чрез ръководният орган на съдебната власт ще установи, че нещо не е наред с ръководенето на Прокуратурата, но ще каже : „Извинете, но ние нищо не може да направим”. Това е абсурдна ситуация, § 22.

Третото предложение, което касае Прокуратурата. То наистина е взимствано от румънския модел. Някои хора казват: „Не се интересувайте от Румъния, там нещата стават неправилно”, но Европейската комисия вчера каза, че нещата там стават правилно, а нещата не стават правилно в България. Техният доклад е меко казано оптимистичен. Нашият доклад е меко казано песимистичен. Те имат меко казано отчетени успехи в борбата с престъпността и корупцията. Ние имаме меко казано отчетени неуспехи. Те имат един бивш премиер в затвора, един бивш премиер обвинен, 12 министри, над 20 кметове, над 10 бивши областни управители и над 10 – 15 магната техни с осъдителни присъди. Ние нямаме нито един.

Тяхната служба за борба с корупцията и техният заместник Главен прокурор, най-напред това беше Моника Макувей, който сдаде тази служба, в момента Лаура Кьобеш е председател на тяхната служба и произвеждат ежемесечен резултат от дейността си.

Тук имаме в рамките на Главна прокуратура специализирано звено за борба с корупцията. Трябваше дело в Административен съд в продължение на 10 месеца, за да бъде принуден Главният прокурор да каже кой ръководи звеното, това беше тайна. Ние разбрахме преди две седмици името на една жена, съжалявам никога не съм го чувал това име, която ръководи звеното за борба с корупцията и вътре имало 6 прокурора, които

даже ги наградиха, защото осъдиха някакъв човек на средно ниво, за подкуп. В България борбата с корупцията се води от полутайно звено в рамките на Прокуратурата от прокурор, подчинен пряко и йерархично на Главния прокурор, което означава всъщност, че пак от Главния прокурор.

В Румъния заместник Главният прокурор за борба с корупцията не се отчита на Главния прокурор. Той разследва само престъпления във висшите ешалони на властта и само корупционни престъпления. Внася на собствено основание обвинителни актове в съда. Съдът казва прав ли е или не е прав. Тук в България такъв прокурор дори да реши да разследва един виден магнат или политик веднага по-горе стоящия окръжен или апелативен прокурор ще се намеси преди да му се е скарал главния. Общо взето това са нещата и възниква много интересният въпрос какво ще стане ако се извърши престъпление от Главния прокурор хипотетично. Кой ще обвини Главния прокурор? Той упражнява методическо ръководство върху дейността на всички прокурори. Дори някой да се намери най-големият смелчага в България да внесе обвинителен акт, да започне разследване срещу Главния прокурор, веднага по-горе стоящия ще му го иземе, т.е. ако в България хипотетично Главен прокурор извърши престъпление няма кой да открие разследване, да внесе и да поддържа обвинение. Така е от 1991 година насам. Дори не е било така по тоталитарно време както е сега в момента и някой твърдят, че това е правилен модел, т.е. според народните представители излиза, че в България има една единствена фигура, която не носи наказателна отговорност, защото няма кой да я обвини и това е Главният прокурор. Да, освен това е извън всякакво подозрение, защото ако има някакво подозрение срещу него, той може да създаде подозрение срещу хората, които имат подозрение срещу него, но с тази разлика, че той може да внесе обвинени и затова не е добре да има подозрение. Така че ние предлагаме въвеждането на нова длъжност заместник-главен прокурор за борба с корупцията, избираем от Висшия съдебен съвет. Отново говорим – никаква намеса на властите една в друга. Висшият съдебен съвет избира заместник-главен прокурор за борба с корупцията, с мандат по-кратък от този на Главния прокурор - 3 години, след което той се отчита за работата и дейността си пред Висшия съдебен съвет, води

разследване и внася обвинителни актове на собствено основание, без да се упражнява върху него методическо ръководство на Главния прокурор и съответно ръководи действията по разследванията с подчинените нему прокурори, дознатели или следователи. Така може да се осигури наистина независимо разследване и да се започне разследване по случаи, в които по една или друга причина прокурори твърдят, че нямат данни за извършено престъпление, като той може да бъде сезиран по същия начин, както и Прокуратурата – жалби, сигнали на граждани, на организации, всичко това с което може да бъде сезирана и съответната компетентна Прокуратура.

Считаме това предложение за изключително важно и за момент, който може да отпусне буквално наказателната политика в държавата, ако бъде прието.

Последното наше предложение касае чл. 120 от Конституцията, който казва, че всички административни актове подлежат на обжалване по съдебен ред, освен изрично посочените със закон. С кой закон, какъв закон, по какви критерии- Това доста изкушава законодателят да разширява приложното поле и да въвежда нови законови основания за необжалваемост на административни актове.

Ние твърдим, че всеки български гражданин, дори да бъде глобен с 5 лева, въпросът не е в петте лева, а в честта и в принципа, трябва да има възможност да обжалва това свое наказание след като го счита за несправедливо и да получи право и достъп до съд, за да докаже правотата си и не може един закон да го ограничава поради размера на наложената глоба или поради други причини. Всеки, който има засегнати права от упражняване на властнически правомощия, защото в крайна сметка това представляват издадените общи индивидуални административни актове трябва да може да защити своите права по съдебен ред и никакви изключения тук не са допустими, съгласно Конвенцията за защита правата на човека. Някои твърдят, че така можело да има някакви заплахи за националната сигурност. Ние обаче проверихме и се оказа, че точно в законите, свързани с националната сигурност има едно единствено изключение за необжалваемост на актове по административен ред. Останалите над 15 изключения се намират в закони, които нямат нищо общо с националната сигурност. Освен

това дори и да има общо със закон за МВР, отбрана, ДАНС и т.н. , има възможност за провеждане на закрити заседания, има възможност за специален и секретен архив, със специален допуск до него, наказателна отговорност за изтичане на информация, т.е. държавата има как да си защити правата. Хората нямат обаче, ако няма къде да обжалват административният акт, който засяга правата им и затова е това наше предложение на един известен правозащитник, който дойде при нас какъвто е адвокат Михаил Екимджиев. Ние също поддържаме горещо за бъдещите конституционни промени.

Това са нашите 7 идеи, които са представени на вашето внимание и на народните представители. Колегата Кънчев ще допълни само две изречения.

Г-Н ПЕТРОМИР КЪНЧЕВ – член на Инициативния комитет на Национална гражданска инициатива „Правосъдие за всеки“:

Искам само да направя едно допълнение към това, което каза колегата Величков.

Шест от тези седем предложения бяха внесени между първо и второ четене при разглеждането на промените в Конституцията. Това, което единствено не внесоха народните представители, ние всъщност отправихме такава покана да го внесат с представители на всички парламентарни групи, но се отзова само една от тях, която намери доблест и смелост да го направят, тъй като промените в частта, касаеща Прокуратурата предизвикват страх във всички. Намериха всички шест предложения, освен това което е за намаляване на парламентарната квота в състава на Висшия съдебен съвет, тъй като по едно конституционно решение № 3, знаете там се изисква Велико народно събрание. Всички останали бяха отхвърлени между двете четения от работната комисия с аргумента, че те не влизат в обхвата, разгледан при първото четене. Това беше много спорна тема, но така или иначе те бяха отхвърлени, не са разглеждани по същество, което означава, че Народното събрание в този си състав все още може да ги гледа и да инициира нов конституционен проект за промяна. А по отношение на вчерашният доклад, който излезе виждаме, че именно тези шест предложения се намират изцяло в препоръките, които се дават в доклада,

включително и по отношение на тази нова длъжност заместник-главен прокурор за борба с корупцията и тя намери това си място именно поради случилото се през този месец по скандала Яневагейт, където всички които могат да разследват един такъв скандал бяха споменати в самия него и те дори и да си подадат отвод, какъвто беше направен от Етичната комисия на Висшия съдебен съвет, няма кой друг да разследва, но ако имаше именно такава длъжност, тя би била точно в момента компетентната да разгледа един такъв сигнал именно за участие на хора от висшите ешалони на съдебната власт. Необходимостта от такъв орган съществува днес, ние имаме казус, който предполага да се създаде такава длъжност, препоръчва ни се много силно от Европейската комисия и с тези седем предложения, с тази процедура ние имаме очаквания това нещо да бъде разгледано отново.

Благодаря ви.

ПРЕДС. ЛЮБЕН ПАНОВ:

Благодаря Ви.

Колеги, някакви коментари, въпроси?

Г-Н ПЕТКО КЕНАНОВ – Национална пациентска организация „Конфедерация защита на здравето“, заместващ г-н Стефан Панайотов – член на Общесвения съвет:

Добре, всичко това ние донякъде го знаем от пресата и от телевизията, тези неща са залегнали, малко трудно обаче намираме себе си тук, ще ви кажа защо. Ето сега последният случай във Враца, дълго време не могат да разберат този човек убит ли е, умрял ли е или пък все още е жив. Не можем да разберем какво става. Изпратиха 7 души от Прокурорската колегия и как така никой нищо не знае. Тези хора като са отишли от София до Враца, те не са отишли без заповед от Прокурора какво да правят. Там стана пълна каша и бъркотия.

Ние желаем Прокурорът, който и да е той, където и да е той, когато в неговия регион се случи нещо да си носи пълната отговорност. Ако сбърка нещо, тогава обществото да скача и да му се търси отговорност.

Тук цитирате различни срокове. Бихме желали да видим и някаква срочност и когато се водят граждански дела, а не да ги

дондуркат по 10 години и както казвате накрая да отидат в коша. Не искаме така да става. Искаме да се произнасяте овреме криво или право, за да може овреме ние да обжалваме вече решението, даже и на Съда. А като го хвърлят някъде в пространството, какво? Маса хора живеят вече в някаква ситуация, където не знаят къде са – във въздуха или под водата, защото няма съдопроизводство. Това е отказ от съдопроизводство, когато отиват по давност делата, пряк отказ от съдопроизводство.

Лично за мен, може и да не съм прав, обаче за мен е така. Как така ще го мачкат, ще го мачкат, ще си вземат заплатите и нищо няма да решат. Като се двоуми и не може да вземе решение да се откаже от тази дейност.

ПРЕДС. ЛЮБЕН ПАНОВ:
Благодаря, господин Кенанов.

Г-ЖА МАРИЯ СТОИМЕНОВА – член на Обществения съвет, Фондация „Гюлчай“:

От 15–16 години работя в тази система – социални дейности. Работила съм и в политическа Свободна кооперативна партия.

Уважаеми граждани и господа, докато не се накажат и няма корупция, защото всички тези, които са горе, те си плащат за министри, плащат си за всичко. Корупцията в България е страшно голяма.

Второ. Докато ние не се обединим всички за каузата на България, защото аз съм от цигански произход, но моята родина е България, не да се делим на етноси, ние трябва да се обединим и тогава вече ще вървим напред. Какви са тези, които 25 години ги храним в Парламента? Всички говорят в името на каузата на българския народ. Ние не сме единни, ние се лъжем. Корупцията е страшна, няма кой да ни защити. Няма към кого да се обърнеш. Колко хора са измрели сега навън в студа? Защо не го коментират по телевизията или да пишат във вестниците? Няма такова нещо. Пишем за другите страни. Колко хора са закъсали във водната стихия и сега пак ще има наводнения? Не им дадоха на хората нищо. Къде са парите? Във всички министерства си разпределят парите. Министерството на образованието и науката ще отпусна

пари за някаква друга кауза. Министерството на регионалното развитие и благоустройството също. Голямата безработица в България води до голяма агресия. Когато един човек говори пред семейството си, че няма хляб, детето слуша и като излезе навън то е агресивно срещу другите. Всички трябва да се махнат от Парламента, тези които през тези 25 години лежат на гърба на българския народ, на данькоплатеца, трябва да се обединим, за да има резултати. Някой командват 25 години, парите са си заложили, децата им живеят охолно.

Господа, трябва да се справим, да се обединим и всички тези, които са в Парламента да ги няма, независимо от коя политическа партия са.

ПРЕДС. ЛЮБЕН ПАНОВ:

Благодаря.

Г-ЖА НОНКА МАТОВА – член на обществения съвет, Тракийско дружество „Войвода Руси Славов“:

Преди всичко искам да поздравя господата за прекрасно представената гражданска инициатива Правосъдие за всеки. Изключително интересна материя, изключително добре представена, полезна и актуална, но все пак имам и аз няколко въпроси.

България се движи по принципите на римското право. Бих искала да зная какво означава терминът лично убеждение на конкретния съдия, при положение че говорим за субективизъм, а римското право е обективно. Подвъпросът ми към това е, кой ще носи отговорност, ако конкретния съдия е сбъркал в личното си убеждение и е нанесъл щети и вреди другиму? Къде е контролът и кой носи отговорности и какви са те? Има ли система на точкуване при израстването на този съдия, защото по всичко личи, че той може да е бил повлиян от външни фактори, за които и вие споменахте и срещу които се борите. Бих искала да питам след като така добре се спомена един общо известен факт 1991 година какво се случи, тогава се случиха много знаменателни събития, които удариха третия от всичко три ресора в държавата. Трите ресора са държавен, общински и граждански ресор. Третият ресор беше съсипан по принципа на уравниловката. Всички са равни, няма

национални, няма регионални, няма местни, никой не се знае кой какъв е, всички са равни, което смачка гражданския сектор. Вътре и в момента няма разписани функционални задължения, които следва да са идентични като права и отговорности с държавния и с общинския сектор. Къде са те?

Във връзка с това бих искала да спомена фактът, че тази 1991 година и документите, които бяха стартирани тогава и които ни унищожиха и продължават и до ден днешен да пречат на нашето общество, те са подготвени далеч преди това. Знаят се лицата, които са ги подготвили, защото документите, Държавен вестник и всички решения са в българския Парламент. Ако някой си направи трудът, би могъл да види къде е и генезиса дори и кой го е проявил и какви са и последствията.

В тази връзка бих искала да приключа с един още по-известен факт, че тези хора, голяма част и до ден днешен са живи и са на актуални ръководни длъжности. Какво означава това, че през 1991 година са ликвидирани БКП, ДКМС и ОФ, като хората които са ги работили и са причинили тези страдания, срещу които и колегите се оплакват, те и до ден днешен работят и ръководят граждански сектори в обществена полза, а не боравят с обществени субсидии. Какво правите по тези въпроси?

Благодаря.

ПРЕДС. ЛЮБЕН ПАНОВ:

Благодаря.

Някой друг от членовете на Обществения съвет иска ли да вземе думата?

Заповядайте.

Г-Н НАЙДЕН МОСКОВ – Българска асоциация на пенсионерите:

Аз във връзка с това, което сега разглеждаме искам да обърна внимание на четири неща.

Първо по отношение на изборът на Висшия съдебен съвет. Доколкото знам Висшият съдебен съвет е отдел Кадри на съдебната система и те назначават, уволняват и т.н. Контролът върху този Висш съдебен съвет кой изпълнява и според мен принципът на

годност при избора на Висшия съдебен съвет е дълбоко погрешен., затова защото по този начин се връзват институциите, а те трябва да бъдат независими. В този смисъл трябва изборът на Висшия съдебен съвет най-малкото да бъде правен от гилдията, т.е. от юристи, а не от Народното събрание. По този начин Висшият съдебен съвет може да бъде избран и да бъде примерно една от независимите власти, да не бъде зависим от Народното събрание.

Другото, на което искам да обърна внимание. Контрол на работата на Висшия съдебен съвет. Кой контролира решенията на този Висш съдебен съвет? Хубаво, сега предложението е да бъдат отделени Прокуратурата и съдиите. Това е добре, обаче кой ще контролира особено работата на Прокурора? Обърна се внимание върху това и аз бих искал да се променят нещата така, че този контрол да бъде правен от суверена, т.е. от обществена организация, която да контролира работата на Прокурора и периодично той да се отчита пред тази организация. По този начин ние ще постигнем едно приближаване и изместване на центъра на тежестта на управлението към страната, така наречената пряка демокрация, която е била мечтата на нашия Апостол.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛЮБЕН ПАНОВ:

Благодаря.

Други изказвания?

Заповядайте.

Г-Н ПЕТКО КЕНАНОВ:

Аз искам да попитам още нещо.

Тук става въпрос за управлението на съдебната система. Да, но нас ни интересува кой и как ни съди, защото когато наблюдаваме съдебен процес нещата винаги са управляеми от някъде. Къде отиде институцията на съдебните заседатели, когато става дума за знакови дела? Изчезна и никъде я няма. В други съдебни системи се произнасят съдебните заседатели и съдията само чука и казва: „Да”. А тук какво е, един човек винаги може да се повлияе от най-различни фактори. Това е едно такова съждение гражданско, защото ние сме граждани. Това е върхът на елхата, горе е петолъчката и надолу единият управлява другия, но накрая

някой трябва да ни съди и то право да ни съди. Затова аз предпочитам да ме съдят тук 12 души, а не един човек, защото може по някакъв начин физиономията му да не ми харесва и тогава какво правим.

Г-ЖА ГАЛЯ МАРИНОВА – ИРИОН, заместваща заместник-председателя на Обществения съвет г-жа Мариана Банчева:

Аз искам също така да се присъединя към поздравлението към колегите, които представиха тези предложения. Не съм точно запозната какъв би могъл да бъде положителният ход в Парламента, в смисъл че отново ще се тръгне към нови промени в Конституцията, защото тук има някои точки които засягат. Ако може да ми обясните това. По принцип подкрепям всички 7 предложения. Много силно подкрепям специално седмо предложение, защото ние в академичните среди дълго време имахме такъв член. Докато имаше Висша атестационна комисия имаше един противоконституционен член, че решенията не подлежат на съдебен контрол и въпреки че беше противоконституционно, съда след като го има в закона си го спазваше и не разглеждаше тези решения. Всички знаем за произволът, който съществуваше, накрая махнаха Висшата атестационна комисия, но системата не се е много оправила все още.

Аз бих си позволила да коментирам само едно нещо. Става въпрос за отчета на Главния прокурор. Да се намали мандатът. Смятам че това е разумно на 5 години, но евентуалната възможност да бъде махнат на третата година след негов доклад. Да разгледаме обратната възможност. Ако той е един много активен Главен прокурор, който се захване с работата си и подгони силни личности, няма ли опасност тогава на третата година поради тази причина да бъде махнат, макар и проформа с други аргументи, т.е. няма ли това да бъде риск в тази посока, защото ние го разглеждаме в посока, че той не е активен, не си върши добре работата и Висшия съдебен съвет да може да го махне на третата година. Да не се получи обратният ефект. Той да тръгне да си върши работата и Висшия съдебен съвет поради тази причина да го махне на третата година. Това е което исках да кажа.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛЮБЕН ПАНОВ:

Благодаря.

Вие накратко ще отговорите на въпросите, но също така да ни предложите процедурно, ако искаме да подкрепим Националната гражданска инициатива, какви са формалните стъпки от тук нататък, т.е. какво може да бъде предложено на Комисията като стъпка, с която да бъде подкрепена инициативата, ако се съгласим че искаме да я подкрепим? Какво може Комисията да направи във връзка с предложенията ви?

Благодаря.

Г-Н ПЕТРОМИР КЪНЧЕВ:

Господин Кенанов, казусът който Вие повдигнахте за случая във Враца е застъпен именно в нашите седем предложения.

Методическото ръководство можем да го свържем със случая във Враца. Прокурорите в града взеха едно решение, след което Главна Прокуратура взе точно обратното решение, именно поради възможността на Главния прокурор да се намесва в работата на прокурорите и по техните преписки. Това е именно нещото, което обърна там нещата и създаде голяма неяснота какво точно се случва и кой точно взема решения. Именно затова ние сме предложили прокурорът и другите магистрати, но в случая прокурорът да има правото да взема решения на базата на своето вътрешно убеждение. Какво означава това? Когато прокурорът има пред себе си преписката или материалите по делото, той да може да вземе решение на базата на събраните доказателства вътре в него и закона. В настоящото положение освен тези две неща, той освен закона, доказателствата, е длъжен да се съобрази и със задължителните писмени указания, които му дават по-горе стоящите прокурори, устните, както и правото да се изземват тези материали, да се дадат на друг прокурор, който има друго убеждение и да го реши според волята на по-горе стоящия, докато се стигне до Главния прокурор.

Така че нашето предложение е именно в тази насока, магистратите да могат да разследват самостоятелно и независимо и да отговарят според това, което имат в папките си и закона. Някой

беше попитал какво е вътрешното убеждение, това е вътрешното убеждение, т.е. това са обективни критерии. Законът е обективен критерии, съдържанието на делото е обективен критерии и това е достатъчно той да вземе решение. Обаждането от страна на по-горе стоящите прокурори е вече субективен критерии и това нарушава неговите права. Тези права ги имат съдиите, имат ги и следователите, но прокурорите ги нямат.

Г-Н ВЕЛИСЛАВ ВЕЛИЧКОВ:

Вътрешното убеждение в крайна сметка се формира от доказателствата, събрани по делото и от начина по който съответният магистрат квалифицира тези доказателства, фактите и обстоятелствата спрямо неговите собствени познания и не е невъзможно да се въздейства по по-долния прокурор, но трябва да се въздейства с мотивиран акт, а по-горе стоящият счита, че по-долу стоящият е объркал нещата. Той може с мотивиран акт да отмени негово разпореждане или постановление, а също да из земе и да постанови друго, но поемайки вече отговорността за преписката и делото в лично качество, а не влияейки отгоре по телефона, а оставяйки отговорността в компетентния прокурор, без той да я поема. Тогава тези мотивирани актове, с които се въздейства върху дадено съдебно производство подлежат на съдебен контрол, докато писмените инструкции на нищо не подлежат. Няма кой да ги обжалва. Това на практика е недопустимо. Един голям проблем в работата на Прокуратурата е необжалваемостта на голяма част от нейните актове по съдебен ред.

Г-Н ПЕТРОМИР КЪНЧЕВ:

Интересен въпрос възникна по отношение възможността за предсрочно освобождаване в края на третата година, ако имаме някой, дай боже, като Джовани Фалконе, светла му памет, дано да имаме. Висшият съдебен съвет действа по своята необвързана компетентност Главният прокурор внася едни годишни доклади за дейността на Висшия съдебен съвет, които ги праща в Парламента, който чисто формално ги разглежда и няма право да вземе становище по тях, дефакто. При натрупване на три отрицателни доклада в края на третата година Висшият съдебен съвет може, но само с квалифицирано мнозинство от 2/3, които и при сегашният

Висш съдебен съвет не може да се постигне, да предложи на Президента освобождаването на Главния прокурор. Ако президентът не е съгласен и не подпише указа за освобождаването му, той няма да бъде освободен, т.е. действаме най-напред с мнозинство от 2/3 – 17 човека във Висшия съдебен съвет, а след това и през Президента. Така че възможността да се атакува работещ прокурор по този показател и той да бъде освободен ще постави в едновременна несъстоятелност обществения и Висшия съдебен съвет и президента. Това е много малко вероятно да се случи, по-скоро обратната хипотеза.

Кой контролира актовете на Висшия съдебен съвет и на Прокурорската колегия, която ще бъде създадена? Никой. За съжаление така е устроена държавата и никой не е измислил подобър начин, така че винаги на върха на пирамидата има един орган, над който няма никой. Над Върховния касационен съд няма никой, каквото каже това е, но проблемът е че и над Главния прокурор няма никой. Бивш Главен прокурор беше казал: „Над мен е само господ” и е абсолютно прав. Всъщност дори Висшият съдебен съвет няма как да контролира актовете на отделните прокурори, а актовете на Прокурорската колегия ще бъдат самостоятелно взети. Така че там властта на Главният прокурор при тази намалена парламентарна квота ще бъде почти абсолютна. Това също е една опасност за Прокурорската колегия.

Изборът на Висшият съдебен съвет да се прави от магистрати и юристи, а не от Парламента. Сега изборът се прави като един магистрат е един глас, т.е. общите събрания на съдиите и прокурорите да се избират с всички, а не с делегатски принцип, своите представители във Висшия съдебен съвет. Тази част от квотата е изпълнил. Проблемът е с парламентарната квота. Тя е половината избираем състав на Висшия съдебен съвет – 11 от 22-ма, плюс председателите и Главния прокурор, общо 25. Тази голяма парламентарна квота, която е вкарана уж за да бъде отчетен принципът власт – власт възпира, само че тя няма контрол, но има управляваща функция, докато тя представлява половината състав на Висшия съдебен съвет. На практика излиза, че Парламентът се явява почти управляващо мнозинство в кадровия орган на съдебната власт, което е недопустимо по принципа на разделение на властите. Ако тази парламентарна квота бъде намалена, както

ние предлагаме от 11 на 7, защо не и на 5 човека, в румънския Висш съдебен съвет има само двама, от общо 16 души само двама са от парламентарната квота. Тук погледнато пропорционално от 25 трябва да са примерно 4 или 5. Тогава тя ще има контролна функция и ще дава възможност на Парламента да следи вътре какво става и да прави свои предложения включително да образува дисциплинарни производства за своите членове от парламентарната квота ако те нарушават закона, нещо което всички парламенти досега проспиват. Те не контролират собствената си парламентарна квота и не образуват във ВСС дисциплинарни производства срещу представители от тази парламентарна квота. Тогава тя би имала възпираща, а не контролна функция.

Тук един интересен въпрос относно атестирането на магистратите. Атестирането на магистратите, кадровото израстване на магистратите, назначаването на ръководители на съдилищата, както и предложенията за дисциплинарни производства и дисциплинарни наказания, всичко това са функции и правомощия на Висшия съдебен съвет. Затова на практика той е най-важния орган на практика в съдебната власт, защото той може буквално да катапултира на върха или да смачка и потопа на дъното един магистрат, но може да го прави по доста субективни критерии, докато няма мотивирани актове, а има тайни гласувания. Така примерно се стига до ситуацията, в която кандидат за председател на Апелативен съд в страната и който е избран с доверието на почти всички съдии от собствения си съд два пъти поред не се избира за шеф на този съд от Висшия съдебен съвет без абсолютно никакви мотиви.

Всъщност мисля, че това бяха основните въпроси.

Госпожа Матова постави въпросът за гражданския сектор и какво се случва през 1991 година. Всъщност през 1991 година се прие сегашната Конституция и там беше заложен този модел на съдебната власт може би с добри мотиви, но съм абсолютно убеден, че е имало хора, които още тогава са съзнавали, че това е един бъдещ блокаж на възможността за провеждане на наказателна политика през Прокуратурата и през Висшия съдебен съвет, който ще осигури едно алиби за бъдещите големи кражби, които предстоят на големите престъпници. Най-вероятно тогава е имало хора, които са знаели, че започва разпределение на националния

капитал и са казвали: „Давайте момчета, по начина, по който е написана Конституцията вие никога няма да бъдете осъдени”.

Аз съм абсолютно убеден, че много сериозни хора са участвали в приемането на тази Конституция, съзнавали са рисковете от този модел на Прокуратурата и от този модел на Висшия съдебен съвет. Съзнавали са го и въпреки това са го направили, защото са знаели какво предстои. Така че ако нещо голямо беше блокирано в българския преход през 1991 година, това беше точно ефективността, прозрачността и отчетността на съдебната власт, структурата и йерархичността на Прокуратурата през тази 1991 година, в комбинация с още два фактора – лустрацията, която не беше проведена и затова бившите ръководители на партийни, комсомолски и т.н. организации станаха първо успешни бизнесмени, после успешни издатели и журналисти, а най-накрая успешни банкери, защото има един Закон за кредитните милионери, приет през 1998 година по предложение на Александър Каракачанов, много интересен закон. Оказа се, че над 80 % от кредитните милионери всъщност са или заемали висши постове в партийната номенклатура на районно и окръжно ниво или са агенти на Държавна сигурност, а по-късно при осветяването на хора от банковия сектор се оказа, че кредитният милионер, който е получил необезпечен кредит е работил бюро срещу бюро в един кабинет с банкера, който му го е отпуснал през 1996 година. Така че паричните потоци се смениха по тази линия, но никой не пожела нито да разкрие докрай документите и агентите на Държавна сигурност, нито да проведе необходимата лустрация, за да се каже, че след като си работил във висшия партиен апарат, ако обичаш следващите 10 години да не работиш в общественния сектор и в държавния апарат, още повече за тези, които са работили за тайните служби. Между другото голяма част от тях се оказаха просто полицаи и следователи, няма нищо чудно в това.

ПРЕДС. ЛЮБЕН ПАНОВ:

Да погледнем напред, да видим какво ни предстои.

Г-Н ВЕСИСЛАВ ВЕЛИЧКОВ:

Ние наистина не сме запознати с функциите и правомощията на Обществения съвет към тази Комисия, но

той безспорно е много важен, доколкото това е Комисия за взаимодействие с неправителствените организации. След като нашата организация е изпълнила и то по един бих казал много добър начин Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт, след като сме събрали подписите и сме си дали труда да проведем информационна кампания в страната в 6 града, ние сме имали много срещи, присъствали са адвокати, магистрати, общественици и сме внесли предложенията, изпълнили сме изискванията за разглеждането им в Народното събрание, ние мислим, че ако този **Обществен съвет подкрепя тези 7 предложения, трябва да излезе с някакво становище към Комисията за взаимодействие с неправителствените организации и жалбите на гражданите, че тези предложения се подкрепят от Обществения съвет и вие считате, че трябва да бъдат разгледани по същество. Това е изключително важно, по същество от Комисията, а не по процедура, защото най-лошото, което можем да чуем и вече го чухме веднъж, тогава с някакви основание е: „Вижте, вие сте извън обхвата на приетия на първо четене законопроект, тези текстове не са в онези текстове, така че ако обичате няма да ги гледаме”.** Това означава по процедура, има някои хубави неща, но сега не може да ги гледаме.

Г-Н ПЕТКО КЕНАНОВ:

Това е защото всички промени в законите стават между първо и второ четене.

Г-Н ВЕЛИСЛАВ ВЕЛИЧКОВ:

Най-любопитното беше, че ние имахме предложение за Висшия съдебен съвет, чл.130 от Конституцията. Член 130 беше променен на първо четене. На второ четене работната група, една работна група съставена по неясно какви критерии, по неясно какви правила и с неясен все още персонален състав препоръча на Конституционната комисия и каза, че това не е в обхвата на приетия на първо четене законопроект. Ние предлагаме член, който е променен на първо четене, те правят дори и това, като казват: „Не е в обхвата”.

Затова, тъй като сега сме изпълнили законовата процедура, след като не искаха да ги гледат между първо и второ четене, ако

обичат да ги започнат от първо четене, т.е. да ги разгледат по същество и да препоръчат на пленарна зала да се инициира законопроект за изменение и допълнение на Конституцията, със сложените в Парламента 7 предложения, който да бъде разгледан на нормалните 3 четения от народните представители. Те са компетентни да решат какво трябва и какво не трябва да променят, но ако обичат нека да ги разгледат по същество, по установения ред. Това ни е молбата да излезе със становище да не бъдат отхвърлени по процедура, а да бъдат разглеждани по същество, естествено ако вие ги подкрепите с вашето мнение, че вие подкрепяте смисъла на предложените 7 идеи.

Г-Н ПЕТРОМИР КЪНЧЕВ:

Още повече, че това е изходен път след доклада, който имаме вчера. Той има препоръки именно в насока на тези 7 предложения и това е възможност те да излязат от ситуацията, в която са от вчера.

ПРЕДС. ЛЮБЕН ПАНОВ:

Да, това е ясно. Въпросът е както каза господин Величков, че е много възможно да се прехвърли тази отговорност към Министерство на правосъдието, което на база на Доклада да предприеме мерки.

Г-Н ВЕЛИСЛАВ ВЕЛИЧКОВ:

Вие ме подсещате, че може да опитаме и друг ход. Да ги изпратим в Министерство на правосъдието, да ги отчете в предстоящото приема на Закона за съдебната власт. Четири или пет от тези предложения не касаят Закона за съдебната власт, а касаят Конституцията. Министерство на правосъдието не може да бъде инициатор за промени в Конституцията, т.е. те са в Народното събрание, всичко трябва да се случи в Народното събрание и да не излизат от Народното събрание.

ПРЕДС. ЛЮБЕН ПАНОВ:

Колеги, някакви коментари по предложението за следващи стъпки на Обществения съвет?

Аз ще се опитам да формулирам предложение за решение, което да ви предложи да гласуваме.

Общественият съвет счита, че направените 7 предложения са изключително актуални и в светлината на обсъжданата съдебна реформа и затова предлага на Комисията те да бъдат разгледани по същество и Комисията да препоръча обсъждането им в пленарна зала и впоследствие внасяне на предложения за промени.

Някои има ли предложения за друга формулировка?

Г-ЖА НОНКА МАТОВА:

Ако ми позволите да добавя – актуални и навременни, което е изключително важно, защото всяка забава на тези изменения, които са добри, ще свали още по-надолу развитието на държавата ни, ако има такава.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛЮБЕН ПАНОВ:

Има ли някой алтернативно предложение на това, което аз формулирах. Отново ще го прочета.

Общественият съвет счита, че предложенията на Националната гражданска инициатива Правосъдие за всеки са изключително важни, навременни и актуални в светлината на обсъжданата съдебна реформа и затова предлага те да бъдат разгледани по същество от Комисията на нейното заседание. Комисията да постави на обсъждане предложенията в пленарна зала и да се препоръча внасяне на предложения за промени в Конституцията.

Комисията да разгледа по същество предложенията и да ги постави на обсъждане в пленарна зала.

Г-ЖА НОНКА МАТОВА:

Ще добавя още нещо. Да се инициира подписване от народните представители в тази Комисия предложение за Законопроект за изменение и допълнение на Конституцията, който да бъде прибавен за първо четене, обратно да се вкара стопирания законопроект, за да може да бъде обединен със съществуващия за първо четене.

Г-Н ПЕТКО КЕНАНОВ:

Аз смятам, че тази формулировка е съвсем достатъчна, защото в Комисията има юристи, има депутати, те могат да формулират начина по който да бъдат разгледани предложенията, ние не сме във властта, за да им кажем точната формула.

Г-ЖА ГАЛЯ МАРИНОВА:

Аз напълно подкрепям текста на направеното предложение за решение. Остана без отговор един въпрос и ще помоля господин Величков да отговори на него накратко. Господин Москов от Българската асоциация на пенсионерите постави въпроса, каква е възможността на гражданското общество да контролира тези безконтролни хора и те някак си да се отчитат пред него. Това не го чухме в отговорите. Има ли такава практика?

Г-Н ВЕЛИСЛАВ ВЕЛИЧКОВ:

Такава практика формално съществува. Към Висшият съдебен съвет има създаден Граждански обществен съвет, в който влизат представители на правни организации, но там след един от поредните скандали преди година, година и половина няколко от тези организации напуснаха Гражданския обществен съвет, защото казаха, че ги използват буквално за „смокиново листо”, а никой не се съобразява с техните препоръки. Така че там работата е малко креатурна и е трудно да се очаква органът, който подлежи на контрол сам да си избере контрольорите в Гражданския или Обществения съвет.

Формално Висшият съдебен съвет трябва да бъде контролиран чрез представителите на парламентарната квота, чрез отчетите на Главния прокурор в Парламента, но когато го извикат, а не когато той реши да ходи.

По отношение на прокурорите. Това е доста интересен въпрос. Техните актове се контролират от Съда. Точно както актът на първоинстационания съд се контролира от второинстационания съд. Има съдебни заседатели в наказателните състави, заседават, обаче те са контролирани от общинските съвети, често по политически принцип седят двама души и общо взето принципът е каквото каже съдията, че да гласуваме. Англосаксонската система е

съвсем друга, с 12-те, с журито, така нареченото съдебно жури, което тук не съществува.

Едно последно изречение само. Един единствен начин има само за контрол върху работата на Прокуратурата, като имаме предвид че тя защитава обществения интерес по тези дела и това е шефовете на районни, окръжни прокуратури, а защо не и Главният прокурор да подлежат на пряк избор от народа с конкретен мандат.

ПРЕДС. ЛЮБЕН ПАНОВ:

Това не е част от вашите предложения, нека да го оставим за дебата.

Няма да чета трети път предложението за решение. Предлагам да преминем към гласуване.

Който е за, моля да гласува.

Гласували „за” – 12, против – няма, въздържали се – няма.

Решението е прието.

Благодаря, колеги.

Преминаваме към точка втора от дневния ред: Обсъждане на писма от Председателя на Националната пациентска организация Конфедерация защита на здравето – г-н Петко Кенанов, № ПГ-525-00-78 / 30.10.2015 година, № КВНО-539-00-12/26.11.2015 г. относно приемането единен Закон на пациента.

Моля, господин Кенанов много кратко да представи темата.

Г-Н ПЕТКО КЕНАНОВ:

Ще бъда максимално кратък, защото нещата са максимално ясни. Нашата здравна система е поставена в ситуация, че всеки лекар е търговец, когато са в обединения пак са търговски дружества. Да, обаче законодателно нямаме потребители на здравни услуги, сиреч пациенти с техните права.

Нашето желани е този закон най-накрая да бъде изработен и вкаран в парламентарна зала. Защо най-накрая? Защото в два – три парламента нещата се работеха, обаче никога не достигнаха там където трябва. Досега ние опитвахме какъв закон да мине през Комисията по здравеопазването, обаче там са наредени лекар до

лекар и според нас те са в конфликт на интереси. Нашите интереси не са техните интереси. Затова ние желаем тук Общественият съвет да подкрепи изработването на такъв закон. Ние направихме един проект, който се казва Национална кампания за пациентски политики. Подкрепен е, най-лесно казаното, от европейската икономическа общност. Така че нещата са стигнали дотам, че ние обиколихме вече 20 областни града, където този проблем го поставяме – липса на Закон за пациента. Това нещо не може да продължава така, защото изобщо що за държава сме? Когато някъде липсва закон, то алтернативата е беззаконие и цялата здравна система скърца и пука, защото това нещо се забелязва че го няма.

Какво искаме? Ние искаме подкрепа от Обществения съвет. После ще искаме този Обществен съвет да вкара в комисията нашето искане и тази комисия вече да изисква вкарването в парламентарна зала. Законът го има изработен от всички заинтересовани страни в предишния мандат на господин Бойко Борисов. Стана така, че те си хвърлиха мандата предварително и законът не можа да стане факт. Сега обаче има друга теза. Ние правим в момента някаква реформа. Ние като граждани искаме този закон, добър, лош, като поработи малко ще се види каква е ситуацията.

Моля ви подкрепете нашето предложение. Анкетата, която сме изработили е със следния въпрос: Като потребители вие притежавате ли права и задължения в областта на здравеопазването? Къде бихте желали да четете своите права, за да ги ползвате? Точка първа е в няколко закона. Точка втора е в един Закон за пациента. Ние искахме само подпис. Защо подпис? Защото за нас е важно къде се подписват, а не колко са, в смисъл такъв, че всеки гражданин казва: „Има нужда от закон” и ние желаем да вдъхнем на тези, които ни управляват малко повече политическа воля, за да стане факт този закон.

Това е което исках да ви кажа.

Повече пледуарии ние няма да правим.

Ще пуснем една подписка, вие също я подпишете, важното е да имате мнение по въпроса.

ПРЕДС. ЛЮБЕН ПАНОВ:

Благодаря.

Г-ЖА НОНКА МАТОВА:

Аз бих искала да запитам преди всичко господин Кенанов, тъй като темата е изключително интересна и отново навременна, въпреки че тя е закъсняла, от 1997 година изминаха почти 20 години.

Първо дали не смята, че в основата е сбърканата система на българското здравеопазване от 1997 година до този момент, в който основата е идентитета почти между едни и също хора, работещи в общественото, сиреч държавното здравеопазване и частните си кабинети, пълна липса и от там има субективизъм при пренасочването на пациенти?

От там нататък като следствие, вторият ми въпрос, какво е мнението за единна здравна карта на всеки един човек за парите, които отчислява и които би следвало да го следват?

Благодаря.

Г-ЖА МАРИЯ ТЕНЧЕВА – главен експертен сътрудник към Комисията за взаимодействие с неправителствените организации и жалбите на гражданите:

Бих искала да Ви попитам в материалите, които имам виждам, че на 8 юни 2015 година се е състояла дискусия по този въпрос под патронажа на г-жа Цеца Цачева. Какви бяха заключенията от тази дискусия?

Г-Н ПЕТКО КЕНАНОВ:

Ще отговоря първо на госпожата. Досега никой от управляващите, казвам никой, като визирам всички парламенти, не са казали, че от такъв закон няма нужда, всички са започвали да го работят. Въпросът опира до волята да го докарат докрай. Аз ви казах преди това, че в предишният Парламент на ПП ГЕРБ законът беше доведен докрай. Тук в Парламента го има, но ако не го изпратят, ние ще ви го предоставим. Този закон беше изработен от абсолютно всички заинтересовани страни и работната група провеждаше заседанията си тук в Парламента. Това означава, че е работено съвсем законно и не някъде встрани. Госпожа Цеца

Цачева няма какво да каже по въпроса. Има какво да каже по въпросът политическата партия, която трябва да го внесе в зала или да се намери поне един такъв депутат.

ПРЕДС. ЛЮБЕН ПАНОВ:

Аз предлагам първо да предоставите текста на този изработен вече законопроект. Същият, както стана ясно, е обсъждан в едно предходно Народно събрание. Добре е подобна на тази работна група, която е имало в предходният Парламент да предложим на Комисията да създаде нова работна група, която да разгледа готовия текст в работен порядък, за да може след това народните представители, които са включени в групата да станат инициатори и вносители на този текст в Парламента. Мисля, че това е най-правилният и най-лесният начин.

Г-Н ПЕТКО КЕНАНОВ:

Моят въпрос е, коя комисия ще го разгледа?

Ние досега сме работили с Комисията по здравеопазване, но там са само лекари и според нас нещата не стигат до края, защото те са в конфликт на интереси. Гражданският интерес не е техният интерес, затова ние желаем да мине през тази Комисия за взаимодействие с неправителствените организации и жалбите на гражданите.

ПРЕДС. ЛЮБЕН ПАНОВ:

Ние сме Обществен съвет към тази Комисия, така че предложението е към нея да създадем работна група, но и с участие на представители от Комисията по здравеопазването, защото няма как този текст да не мине през тази Комисия.

Г-Н ПЕТКО КЕНАНОВ:

Ние знаем, че този законопроект при всички положения ще отиде там. Сега искаме Общественият съвет да ни подкрепи, както ни подкрепят гражданите в цяла България. Трябва да се случи това нещо. Това е някаква енергия, която трябва да се предаде по-нататък. Нашата мисия е такава.

Ние ще ви предоставим законопроекта в рамките на една седмица. Ние наистина ще ви помолим да го разгледате и след като

го разгледате да го предадете по-нататък. Защо казвам, че не трябва да се вторачвате толкова в него? Когато се предложи този закон в пленарна зала, всички политически сили ще го захаят, всяка от тях си има юристи и пак ще го разтегнат наляво и надясно като текстове, абсолютно съм убеден, защото знам Народното събрание как работи.

ПРЕДС. ЛЮБЕН ПАНОВ:

Моето конкретно предложение за решение е **Общественият съвет да предложи на комисията да разгледа текста на този вече внесен законопроект и да създаде работна група, която да обсъди текстовете с участие на народни представители, за да може впоследствие те да внесат законопроекта за разглеждане в пленарна зала, защото няма как комисията да го разглежда, ако не е внесен от народни представители.** Ако вече е внесен, можем да излезем с друго решение, но на този етап без да е внесен, можем да препоръчаме на комисията да създаде работна група, която да го разгледа с надеждата, че ще го внесе в народното събрание.

Отново искам да попитам съгласни ли сте нашето предложение да бъде да предложим на комисията да създаде работна група, за да разгледа този законопроект или искате да не вземаме никакво решение сега, а вие да го внесете и на следващото заседание да го разгледаме в по-големи детайли и да препоръчаме същото на комисията.

Аз мисля, че е добре сега да направим това предложение.

Предложението за решение е следното: **Общественият съвет предлага на Комисията да създаде работна група, която да разгледа Законопроекта за пациента.**

Има ли алтернативни предложения. Няма.

Който е съгласен, моля да гласува.

Гласували „за” – 12, против – няма, въздържали се – няма.

Решението е прието.

Преминаваме към точка трета от дневния ред - **Обсъждане предложението на г-н Любомир Данков – член на УС на Асоциация за детско развитие „Член 24” за организиране на**

работни срещи между заинтересованите страни с цел изработване на предложения за промени в законите, касаещи проблема на домашното насилие.

Има постъпило предложение до комисията и до Общественият съвет за обсъждане на предложение за промени в законите, касаещи проблема на домашното насилие. Има няколко предложения от Асоциация за детско развитие „Член 24”, но няма представител на асоциацията, който да представи в по-големи детайли тяхното предложение.

Предложението беше изпратено до всички членове на комисията. Аз поканих организации, занимаващи се с темата, освен това поисках становище по тази точка от Български център за джендър изследвания и Алианс за защита срещу насилие основано на пола. Понеже аз го получих късно вечерта на хартия, няхах възможност да го изпратя на всички, накратко ще ви кажа за него.

Предложението на Асоциацията за детско развитие „Член 24” е да се обсъдят промени в закона, касаещи проблема на домашното насилие. Алиансът за защита срещу насилие основано на пола казва, че през 2014 година е влязла в сила така наречената Истанбулска конвенция на Съвета на Европа за превенция и борба срещу насилието срещу жени и домашното насилие. В момента се работи по ратификацията на тази конвенция от България и се очаква в близките месеци тя да бъде ратифицирана от България, което ще наложи съответно промени в различни закони, свързани с темата, включително в този закон. Те всъщност предлагат да не се обсъждат сега промени „на парче”, защото след няколко месеца ще има широк дебат по темата с въвличане на всички заинтересовани страни.

Ще дам думата съвсем накратко на госпожа Гергана Кутева да се представи и да каже какво е тяхното становище.

Г-ЖА ГЕРГАНА КУТЕВА – представител на Български фонд за жените:

Здравейте,

Писмото беше адресирано до нас вследствие на една кампания, която в същността си е за повишаване на общественото внимание. Тя не е свързана с промени в закона, но част от нея беше и кампания за подписване и ратифициране от страна на България на

така наречената Истанбулска конвенция или тази, която всъщност се бори срещу насилието над жени и домашното насилие. Всъщност България е една от четирите страни в Европа, която не я е подписала, всички останали са я подписали и ратифицирали. Тя е основен международен документ, който дава всички препоръки и урежда правната рамка за справяне с проблема.

Предстои подписването от България на тази конвенция, така че ние се солидаризираме със становището, изпратено от Алианц за защита от насилие, основано на пола и действително смятаме, че тепърва ще се случат дебати, свързани с привеждането в съответните изисквания на българското законодателство спрямо Конвенцията, така че тогава ще бъде момента за широко обществено обсъждане.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛЮБЕН ПАНОВ:

Колеги, някой иска ли да вземе отношение?

Г-Н ПЕТКО КЕНАНОВ:

Аз искам само да кажа нещо. Когато започнете, тогава се борете всичко до край да стане, защото Народното събрание някога прие една Конвенция за правата на хората с увреждания, подписа я, обаче се оказа че към нея имало за подпис един протокол, който протокол и досега не е подписан и нищо не се случва.

ПРЕДС. ЛЮБЕН ПАНОВ:

Някакви други коментари по темата имате ли?

Няма.

Аз имам предложение. Понеже току що разбрах, че България е една от четирите страни в Европа, която не е ратифицирала Истанбулската конвенция може би е добре тогава ние като Обществен съвет да препоръчаме на комисията да положи усилия, да предприеме действия за възможно най-скоро ратифициране на конвенцията и да препоръчаме също така при дебатите по темата да бъде канен господин Данков, който да направи своите предложения, когато се обсъждат конкретните текстове.

Предлагам ние да призовем комисията да предприеме мерки за възможно най-бързо ратифициране на Истанбулската конвенция, за да не останем последната страна в Европа, която точно тази конвенция не е ратифицирала.

Ако сте съгласни с предложението нека да гласуваме.

Който е за, моля да гласува.

Гласували „за” – 12, против – няма, въздържали се – няма.

Предложението е прието.

С това изчерпахме и тази точка от дневния ред.

Преди да преминем към обсъждане на точка Разни, имаме още една точка от дневния ред – **Обсъждане на предложение, отправено от председателя на комисията към господин Георги Богданов за организиране на кръгла маса.**

Понеже господин Георги Богданов доколкото виждам не е тук, няма и друг представител на Националната мрежа за децата, предлагам да отложим тази точка първо защото това писмо беше изпратено миналата седмица, не знам дали господин Богданов го е получил, ако го е получил дали има време да реагира. Така че нека да отложим тази точка, защото няма смисъл да обсъждаме инициатива с Национална мрежа за децата, без представители на Национална мрежа за децата да са в залата.

Ако сте съгласни, предлагам да отложим точката. Както виждам всички са за отлагане разглеждането на точката.

Преминаваме към точка четвърта от дневния ред - Разни.

Има ли някои много важни неща, които трябва да обсъдим?

Няма.

Благодаря за участието и искам да ви помоля да се обърнете към колегите от Общественият съвет, с които контактувате, които познавате, с един призив на следващото заседание, когато и да е то просто да проявят малко повече активност и да присъстват,

защото това е вече второ заседание на което нямаме кворум.

Край на заседанието: 12.00 часа.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ОБЩЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ:**

/ ЛЮБЕН ПАНОВ /

Стенограф:

/ Т. Стоянова /